

Изчислихме положението на планетите с програмата Turbo-Sky в момента на затъмнението от 3 август 431 г. пр.н.е., рис. 2.8. Показано е небето, каквото е било в момента на максималната фаза на затъмнението в 14 часа и 57 минути по Гринуич. Добре се вижда, че Венера, Марс и по-бледият Меркурий са НЕДАЛЕЧЕ ОТ СЛЪНЦЕТО, затова се губят в лъчите на частично скритото светило. Наистина в този на практика ясен ден видимостта им е слабо вероятна.

Скалигеровата хронология изпада в тежка ситуация и тогава Джонсън предлага друго затъмнение, случило се на 30 март 433 г. пр.н.е., но то не влиза в никаква триада. Най-близките триади са през 447, 441, 430 г. пр.н.е. и през 412, 405, 394 г. пр.н.е. Но те са неподходящи поради други съображения. Пък и фазата на затъмнението, предложено от Джонсън, е само 7,8 бала – по-малка, отколкото при затъмнението, неуспешно избрано от Петауис (1154), с. 177.

Стокуел се опитва да преразгледа изчисленията на фазата, за да открие възможност „да я раздуе максимално“. Но, независимо от хитруването му, успява да получи само 11,06 бала. Впрочем Гинцел се отнася към разчетите му твърде скептично.

Зейфарт се опитва да намери изход с хипотезата, че може би Тукидид е имал предвид затъмнението от 27 януари 430 г. пр.н.е. (1154), с. 177. Но това затъмнение въобще не отговаря на описаното от Тукидид (например не влиза в никаква триада), а проверката показва, че не се е виждало над Атина [1154], с. 177.

И накрая шокът, за който говори Гинцел, се сменя с известно объркване. И се задействат други съображения, все по-далечни от астрономията. Включително и чистата демагогия. Цех например се опитва „да ликвидира проблема“, като се позовава на „ясното небе над Атина и острото зрение на древните хора“. Цит. от [1154], с. 177. Днешният човек, видите ли, нямаше да забележи никакви звезди, но древните са били съвсем други хора. Зрението им е било по-добро. И по-бързо са бягали...

Хофман отива по-далече и ни предлага да приемем, че при Тукидид звездите са били само реторично украшение [1154], с. 177. С една дума, вярваме му безусловно за останалото, но тук няма да му повярваме. Хофман се опитва да докаже мисълта си с лингвистични съображения. Тукидид, видите ли, говори за появата на звезди по времето, когато Слънцето вече е било с форма на полумесец. Помолихме филоложката Е. В. Алексеева (от фил. факултет в МГУ, 1976 г.) да направи филологичен анализ на гръцкия текст, рис. 2.3. От лингвистична гледна точка излезе, че Тукидид съобщава за следните четири събития: